

Sygn. akt VU 1004/15 (VU 1005/15)

WYROK ŁĄCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Katarzyna Pielużek

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku A. H. (1) (...) w T. , D. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o ustalenie istnienia ubezpieczeń społecznych

na skutek odwołań A. H. (1) (...) w T. , D. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 17 sierpnia 2015 r. sygn. (...), (...), (...)

oddala odwołania.

Sygn. akt VU 1004/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 sierpnia 2015 roku, nr (...), na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 83 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że D. T. jako pracownik u płatnika składek A. H. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) nie podlega od dnia 9 marca 2015 roku ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż całokształt okoliczności sprawy przemawia za przyjęciem, że umowa o pracę pomiędzy D. T. a płatnikiem składek została zawarta dla pozorów i w konsekwencji nie może ona rodzić skutków prawnych i stanowić podstawy do uznania, że osoba, która zawarła taką umowę podlega ubezpieczeniom społecznym. ZUS podał, że w trakcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie zostało udokumentowane rzeczywiste świadczenie pracy. O pozorności zawartej umowy o pracę świadczy w ocenie organu rentowego zawyżona wysokość przyznanego wnioskodawcy wynagrodzenia, brak przedłożenia wykazu dokumentów, które rzekomo miała przekazywać D. T., niewskazanie rodzaju i ilości obowiązków pracownika biurowego, brak uzasadnionej potrzeby zatrudnienia nowego pracownika oraz nawiązanie stosunku pracy na krótko przed likwidacją prowadzonej działalności gospodarczej.

Odwołania od powyższej decyzji złożyli D. T. i A. H. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...). W złożonym odwołaniu D. T. wskazała, że posiada ponad trzydziestoletni staż pracy, w trakcie którego wykonywała odpowiedzialną pracę umysłową. Ponadto podniosła, że będąc zatrudnioną uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości zaledwie 2 800 zł brutto oraz nigdy nie wymagano od niej wskazania podmiotów i instytucji, dla których sporządzała, porządkowała, czy przekazywała dokumenty.

W oparciu o tak skonstruowane zarzuty skarżący wnieśli o zmianę w całości decyzji organu rentowego poprzez uznanie, że D. T. podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z A. H. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...).

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania D. T., odrzucenie albo oddalenie odwołania złożonego w imieniu A. H. (1), a podpisanego przez A. H. (2) oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W piśmie procesowym z dnia 10 października 2016 roku A. H. (1) wskazał, że podtrzymuje złożone w sprawie odwołanie i kwestionuje ustalenie przez ZUS, że D. T. nie podlega od dnia 9 marca 2015 roku ubezpieczeniom społecznym. Podpisanie zaś odwołania przez A. H. (2) wynikało z udzielenia jej co do tej czynności pełnomocnictwa.

Sprawy z powyższych odwołań zostały zarejestrowane pod sygn. akt V U 1004/15 i V U 1005/15.

Postanowieniem z dnia 2 października 2015 roku Sąd Okręgowy połączył sprawy z ww. odwołań do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt V U 1005/15.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 stycznia 2013 roku A. H. (1) zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług doradztwa podatkowego. Klientów tego przedsiębiorstwa przejęła jego małżonka, A. H. (2). Natomiast A. H. (1) zmienił nazwę prowadzonej działalności gospodarczej na (...) A. H. (1) oraz przedmiot działalności na uprawę winorośli. Miejszem prowadzenia działalności gospodarczej był T., ul. (...), a adresem dodatkowych miejsc wykonywania działalności – (...), koło B..

(dowód: wydruk z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, k. 9 akt ZUS, zeznania świadek A. H. (2), nagranie od minuty 706 do minuty 14:24, protokół z rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 roku, k. 47v akt sprawy)

Wnioskodawczyni D. T. z wykształcenia jest technikiem budowlanym, a w ostatnim czasie była zatrudniona na stanowisku kierownika budowy w Firmie Handlowo – Usługowej (...) w B.. Przed zawarciem umowy o pracę z A. H. (1) była uprawniona do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Biuro wnioskodawcy znajdowało się we wsi Z.. Tamże pracowała D. Z. z domu L., zatrudniona na 1/10 etatu.

(dowód; świadectwo pracy z dnia 2 stycznia 2012 roku, k. 32, świadectwo ukończenia Technikum Zawodowego, k. 41 akt ZUS)

W dniu 9 marca 2015 roku strony podpisały umowę o pracę na okres próbny na okres od dnia 9 marca 2015 roku do dnia 15 kwietnia 2015 roku. Ustaliły następujące warunki zatrudnienia:

- stanowisko: pracownik biurowy,
- miejsce wykonywania pracy: ul. (...), T.,
- pełny wymiar czasu pracy,
- płaca zasadnicza: 2 800 zł,
- dzień rozpoczęcia pracy: 9 marca 2015 roku.

(dowód: umowa o pracę na okres próbny, k. 28 akt ZUS)

W dniu 11 marca 2015 roku pracodawca zgłosił wnioskodawczynię do ubezpieczeń społecznych.

(dowód: zgłoszenie, k. 12-12v akt ZUS)

Do obowiązków pracownika biurowego miało należeć:

- dbanie o utrzymanie czystości w biurze.
- wykonywanie obowiązków powierzonych przez pracodawcę w terminie z zachowaniem odpowiedniej jakości świadczonych usług na rzecz klientów.
- sprawdzanie i odbieranie poczty tradycyjnej i elektronicznej.
- obsługa urządzeń znajdujących się w biurze takich jak komputer, telefon, drukarka, ksero, faks.
- nadzór nad dokumentami filmowymi z którymi pracownik ma styczność, oraz ich odpowiednie zabezpieczenie,
- prowadzenie dokumentacji pracowniczej
- odbieranie połączeń telefonicznych wraz z rozmową i kierowanie ich do odpowiednich organów w firmie.
- wykonywanie zadań mających na celu organizację spotkań z klientami.
- przekazywanie przełożonemu wyników z prowadzonej przez siebie pracy.
- organizacja własnej pracy w celu prawidłowego funkcjonowania biura.
- zachowanie w tajemnicy danych pracowników i całego przedsiębiorstwa.
- zastępowanie współpracowników i przełożonego w razie ich nieobecności.

(dowód: zakres obowiązków pracownika biurowego, k. 22 akt ZUS)

Wcześniej obowiązki takie wykonywali zatrudnieni pracownicy i stażyści. Wnioskodawca nigdy nie zatrudniał więcej niż czterech pracowników jednocześnie.

(dowód: zeznania świadka A. H. (2), nagranie od minuty 10:29 do minuty 14:24, protokół z rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 roku, k. 47v akt sprawy)

W dniu 15 kwietnia 2015 roku umowa o pracę wnioskodawczynie uległa rozwiązaniu w związku z upływem czasu, na jaki została zawarta.

(dowód: świadectwo pracy, k. 2 akt ZUS)

Od dnia 22 kwietnia 2015 roku D. T. stała się niezdolna do pracy z powodu choroby.

(okoliczność niesporna)

W miesiącu marcu 2015 roku wnioskodawczynie uzyskała przychód brutto w wysokości 2 077,36 zł, to jest 1 519,22 zł netto, natomiast w kwietniu 2015 roku 1 333,33 zł brutto, to jest 1 000, 98 zł netto.

(dowód: listy płac, k. 25 - 26 akt ZUS)

Podpisy wnioskodawczynie widnieją na listach obecności za marzec i kwiecień 2015 roku.

(dowód: listy obecności za marzec i kwiecień 2015 roku, k. 27-27v akt ZUS)

W latach 2013 – 2015 A. H. (1) uzyskał następujące dochody z tytułu prowadzenia działalności w postaci upraw rolnych:

- w roku 2013 – 2 275,54 zł,

- w roku 2014 – 2 039,34 zł,

- w roku 2015 – 673,78 zł.

(dowód: zeznania podatkowe, k. 52 - 54 akt sprawy)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego:

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd ustalił częściowo: na podstawie dokumentacji zalegającej w aktach sprawy i aktach organu rentowego oraz na podstawie zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków – A. H. (2) i D. L.. Sąd nie uwzględnił zeznań świadków w zakresie jakim podnosili oni, że wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę na rzecz A. H. (1).

W tym miejscu zaznaczyć należy, że w związku z zakwestionowaniem przez organ rentowy dokumentacji przedstawionej przez wnioskodawczynię, to na skarżących w myśl art. 253 zd. 2 k.p.c. spoczywał ciężar wykazania, że D. T. faktycznie świadczyła pracę na rzecz A. H. (1). Odwołująca w ramach stosunku pracy wykonywać miała szereg czynności istotnych dla prowadzonej przez pracodawcę działalności gospodarczej. Czynności te zostały sprecyzowane w dokumencie wskazującym zakres obowiązków. Jednakże w toku niniejszego postępowania wnioskodawcy nie przedstawili jakichkolwiek dowodów uprawdopodobniających świadczenie pracy w ramach sporządzonej umowy o pracę.

W ocenie Sądu każde zatrudnienie musi mieć uzasadnienie bądź to ekonomiczne, bądź wynikające z kwalifikacji przyszłego pracownika, jego wiedzy i przygotowania, a także potrzeby zatrudnienia. Co szczególnie istotne, z zeznania podatkowego A. H. (1) za rok 2015 wynika, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej osiągnął on dochód w wysokości 673,78 zł. Tym samym zatrudnienie pracownika z wynagrodzeniem w wysokości 2 800 zł brutto miesięcznie pochłonęłoby – i to z nawiązką – dochód skarżącego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Tym samym, w ocenie Sądu w przypadku D. T. stanowisko pracy zostało stworzone sztucznie - celem fikcyjnego zatrudnienia i objęcia pracowniczym ubezpieczeniem społecznym.

W przedmiotowym postępowaniu skarżący nie podźwignęli ciężaru dowodu, który polegał na wykazaniu, że w okresie zatrudnienia wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę na rzecz A. H. (1). Pomimo stosunkowo szeroko sprecyzowanego zakresu obowiązków, skarżący nie byli w stanie przedłożyć jakiegokolwiek dokumentu sporządzonego przez wnioskodawczynię w toku świadczenia obowiązków pracowniczych. Jest to niewiarygodne dla Sądu, albowiem bezspornym jest, że archiwizowanie i wysyłanie dokumentacji dla prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa wymaga chociażby zachowania kserokopii i potwierdzeń nadania. Jednakże skarżący nie dostarczyli żadnego dokumentu na okoliczność świadczenia przez wnioskodawczynię obowiązków pracowniczych.

Sąd nie dał wiary zeznaniom przesłuchanych w przedmiotowej sprawie świadków A. H. (2) i D. L., albowiem uznał je za niewiarygodne i nieprzekonujące. Zeznań A. H. (2) nie można uznać za wiarygodne źródło informacji w sprawie, albowiem wyżej wymieniona jest partnerką odwołującego, A. H. (1). Była ona zatem bezpośrednio zainteresowana wynikiem przedmiotowego postępowania.

Natomiast co do zeznań złożonych przez D. Z. i Z. T. ponieść należy, że nie posiadali oni nawet elementarnej wiedzy na temat obowiązków świadczonych przez wnioskodawczynię. D. Z. podniosła w pierwszej kolejności, że była zatrudniona jedynie na 1/10 etatu i w konsekwencji w biurze przebywała jedynie sporadycznie. Nie wiedziała jakie obowiązki świadczyła wnioskodawczyni i w jakich godzinach pracowała. Podobnie zresztą jak Z. T., który wskazywał jedynie, że „żona wychodziła do pracy w marcu 2015 roku, nie mówiła mi gdzie pracuje, nie mówiła mi szczegółów, nie wiedziała przez kogo była zatrudniona, nie rozmawialiśmy na ten temat”.

Skarżący nie wnosili o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków, których Sąd mógłby uznać za osoby obiektywne i posiadające szczegółową wiedzę na temat obowiązków realizowanych przez wnioskodawczynię. W niniejszej sprawie roszczęcy nie złożyli też jakiegokolwiek dokumentów rzekomo archiwizowanych przez roszzczącą. Brak też jakiegokolwiek dowodu na okoliczność składania przez wnioskodawczynię dokumentów, czy to w urzędzie skarbowym, czy w placówce pocztowej.

Potwierdzeniem rzeczywistego świadczenia pracy nie może być umowa o pracę, czy też lista obecności. Są to bowiem dokumenty stworzone na potrzeby zgromadzenia wymaganej prawem dokumentacji pracowniczej, a nie są one dowodem na faktyczne świadczenie pracy. Zauważyć należy, że skarżący nie przedstawili jakiegokolwiek innych dokumentów świadczących o wykonywaniu przez D. T. obowiązków pracowniczych, pomimo szerokiego określenia zakresu takich czynności.

Podkreślenia wymaga, że wbrew zarządzeniu Przewodniczącego z dnia 20 stycznia 2017 roku A. H. (1) nie złożył dokumentacji w postaci akt osobowych zatrudnionych pracowników, faktur potwierdzających sprzedaż produktów z prowadzonej działalności gospodarczej oraz nie wskazał listy kontrahentów, z którymi współpracował. Natomiast na rozprawie w dniu 13 czerwca 2017 roku nie stawili się zarówno D. T. jak i A. H. (1). W opinii sądu oznacza to, że odwołujący nie byli w stanie przedstawić rzetelnych i wiarygodnych dowodów na okoliczność świadczenia przez D. T. pracy na rzecz A. H. (1). Nadto w toku postępowania strony nie były w stanie wyjaśnić dlaczego odwołująca wykonywała swe obowiązki w biurze mieszczącym się we wsi Z., a nie w miejscu ustalonym w umowie o pracę, to jest w T. przy ul. (...).

W konsekwencji jedynym dowodem jakim dysponował Sąd w przedmiotowym postępowaniu na okoliczność zatrudnienia roszzczącej w spornym okresie były zeznania A. H. (2), partnerki odwołującego. Sąd dokonał oceny tych zeznań w myśl dyrektywy zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. i uznał je za niewiarygodne i niespójne w zakresie jakim dotyczyły nawiązania stosunku pracy i realizowania wynikających z niego obowiązków. Dlatego zeznania te nie były wystarczające dla wywołania korzystnych skutków procesowych dla skarżących.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Na mocy art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy osoby te podlegają także obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu, a na mocy art. 12 ust. 1 ubezpieczeniu wypadkowemu. Art. 13 pkt 1 powołanej ustawy przewiduje, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Z kolei art. 8 ust 1 nakazuje za pracownika uważać osobę pozostającą w stosunku pracy.

W świetle powyższego przepisów podstawową przesłanką objęcia zakresem ubezpieczenia społecznego jest posiadanie statusu pracownika. Poza sporem pozostaje, iż pracownikiem zostaje się przez nawiązanie stosunku pracy.

Art. 22 § 1 k.p. stanowi, iż przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Z powołanego powyżej unormowania wywodzi się zespół cech stosunku pracy, różniących go od innych stosunków prawnych, na podstawie których może być świadczona praca, w szczególności od niektórych stosunków zobowiązaniowych prawa cywilnego. Do cech tych zalicza się między innymi osobiste świadczenie pracy przez pracownika, zobowiązanie się pracownika do wykonywania pracy, a nie do wykonania pracy, co oznacza, że stosunek pracy ma charakter ciągły. Kolejną cechą tego stosunku to zawłaszczanie wyniku pracy przez pracodawcę i wykonywanie pracy w warunkach podporządkowania, to jest pod

kierownictwem pracodawcy. Przy tym pracownik nie odpowiada za wynik pracy, ale za samo staranne świadczenie pracy.

W przedmiotowej sprawie strony sporządziły pisemną umowę o pracę. Umowa ta przewidywała określony, bo trwający do dnia 15 kwietnia 2015 roku czas trwania stosunku zobowiązaniowego i wskazywała jako termin rozpoczęcia pracy dzień 9 marca 2015 roku. Z tego tytułu wnioskodawczyni została zgłoszona do ubezpieczeń. W tym miejscu wskazać należy, iż samo zawarcie umowy o pracę i zgłoszenie do ubezpieczeń nie daje podstawy do podlegania ubezpieczeniom bowiem, jak wynika z brzmienia przytoczonych przepisów, jedynie rzeczywiste pozostawanie w stosunku pracy, daje podstawę do podlegania ubezpieczeniom. Pogląd ten nie budzi żadnych wątpliwości i znajduje potwierdzenie w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 lutego 2013 roku (sygn. akt I UK 472/12) zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego z tytułu sporządzenia umowy o pracę bez nawiązania stosunku pracy wiążącego się z wykonywaniem obowiązków pracowniczych nie ma podstawy faktycznej.

Ponadto, jak wskazuje się w orzecznictwie, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacanie składki przez podmiot, który nie świadczy pracy, nie stanowi przesłanki objęcia ubezpieczeniem społecznym i stania się jego podmiotem. Skutku takiego nie wywołuje zawarcie umowy o pracę, której strony stwarzają pozór realizacji przez ubezpieczonego czynności odpowiadających treści art. 22 k.p., czyli wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, za wynagrodzeniem, odpowiadającym ilości i jakości świadczonej pracy (art. 78 k.p.). Tym samym, bycie podmiotem ubezpieczenia związane jest wyłącznie z realizacją podstawowego dla stosunków tego ubezpieczenia warunku wykonywania pracy w ramach stosunku pracy. W świetle tego istotne jest, czy pracownik zawierający umowę o pracę w rzeczywistości pracą taką wykonywał (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2011 roku, sygn. akt II UK 69/11 LEX nr 1108830).

Sąd Najwyższy w wyroku z 12 lipca 2012 roku (sygn. akt II UK 14/12 LEX nr 1216864) podkreślił, że jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli gdy strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy, to taką umowę należy potraktować jako zawartą dla pozorów i przez to nie mogącą stanowić tytułu do objęcia pracowniczym ubezpieczeniem społecznym. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że art. 83 § 1 k.c. określa czynność prawną pozorną jako oświadczenie woli złożone drugiej stronie, które musi być złożone tylko dla pozorów, a jego adresat musi mieć tego świadomość (zgadzać się na dokonanie czynności prawnej dla pozorów), przy czym przesłanki te muszą wystąpić łącznie. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę w każdym wypadku nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Brak zamiaru wywołania skutków prawnych oznacza, że osoba składająca oświadczenie woli albo nie chce w ogóle wywołać żadnych skutków prawnych, albo też chce wywołać inne, niż wynikałyby ze złożonego przez nią oświadczenia woli. Stąd też podstawowe znaczenie w sprawie miało ustalenie, czy istotnie wnioskodawczyni łączył stosunek pracy w rozumieniu art. 22 k.p., bowiem to jedynie daje prawo do objęcia ubezpieczeniem społecznym z tego tytułu.

W ocenie Sądu Okręgowego sporządzona w dniu 9 marca 2015 roku umowa o pracę nosi cechy umowy pozornej, nawiązanej jedynie w celu uzyskania świadczeń przysługujących pracownikowi z tytułu ubezpieczenia społecznego. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie daje bowiem podstaw do przyjęcia, iż odwołująca faktycznie świadczyła pracę na rzecz A. H. (1) w ramach pracowniczego stosunku pracy. O pozorności danej umowy decydują okoliczności wynikające z art. 83 § 1 k.c., które muszą występować w momencie składania przez strony oświadczeń woli. Czynność prawna pozorna charakteryzuje się trzema elementami, które muszą wystąpić łącznie: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów.

Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę w każdym wypadku nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Brak zamiaru wywołania skutków prawnych oznacza, że osoba składająca oświadczenie woli, albo nie chce w ogóle wywołać żadnych skutków prawnych, albo też chce wywołać inne, niż wynikałyby ze złożonego przez nią oświadczenia woli. Ponadto, aby uznać

czynność prawną za pozorną adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na złożenie tego oświadczenia jedynie dla pozorów.

Wobec bierności dowodowej skarżących, przy uwzględnieniu treści art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c., o braku podstaw do podejmowania dalszych czynności dowodowych z urzędu, co w świetle art. 232 k.p.c. dopuszczalne jest wyjątkowo i w niniejszej sprawie nie miało miejsca, należało uznać, iż wbrew treści zawartej umowy o pracę D. T. nie świadczyła pracy na rzecz A. H. (1). Okoliczność ta skutkowałą koniecznością przyjęcia, że rzeczywistym zamiarem stron stosunku pracy nie było wywołanie skutków prawnych związanych z jego nawiązaniem, a jedynie uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W ocenie Sądu D. T. nie wykonywała czynności charakterystycznych dla stosunku pracy. Wszak nie wymieniała nawet podstawowych danych klientów, z którymi musiała pozostawać w stałym kontakcie, gdyby pracę rzeczywiście świadczyła. Wobec powyższego trzeba uznać, że po prostu nie wykonywała czynności pracowniczych na rzecz swego pracodawcy. Odwołująca nie udowodniła, że w spornym okresie była zatrudniona w ramach rzeczywistego, a nie pozornego stosunku pracy i nie udźwignęła ciężaru dowodu w tym zakresie.

Należy zaznaczyć, iż dokument w postaci umowy o pracę nie jest niepodważalnym dowodem na to, że osoby podpisujące go faktycznie złożyły oświadczenia woli o treści zapisanej w dokumencie. Mimo istnienia formalnej umowy o pracę, możliwe jest ustalenie, że w konkretnych okolicznościach faktycznych zawarta ona została dla pozorów (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 września 2015 roku, sygn. akt III AUa 622/15). O tym czy strony istotnie nawiązały umowę o pracę nie decyduje zatem formalne podpisanie umowy nazwanej umową o pracę, lecz faktyczne i rzeczywiste realizowanie na jej podstawie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy - przede wszystkim świadczenie pracy przez pracownika z zamiarem wykonywania obowiązków pracowniczych, czyli świadczenie pracy podporządkowanej, w charakterze pracownika, w czasie i miejscu oznaczonym przez pracodawcę. Tym samym w odniesieniu do umowy o pracę pozornoscą polega na tym, że strony nie zamierzają osiągnąć skutków wynikających z tej umowy, a określonych w art. 22 k.p.

Sąd pragnie zwrócić uwagę na brzmienie art. 232 k.p.c, zgodnie z którym strony winny wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Tymczasem skarżący nie zgłosili w toku postępowania wniosków dowodowych, które mogłyby powodować dla nich korzystny skutek procesowy w omawianym zakresie.

Konsekwencją oceny materiału dowodowego, jest przyjęcie, że przedmiotowa umowa o pracę jest nieważna na mocy art. 83 § 1 k.c., a także, iż pomiędzy skarżącymi nie powstał stosunek pracy w rozumieniu art. 22 k.p. Jak już wyżej wspomniano, art. 83 § 1 k.c. określa czynność prawną pozorną jako oświadczenie woli złożone drugiej stronie, które musi być złożone tylko dla pozorów, a jego adresat musi mieć tego świadomość, przy czym przesłanki te muszą wystąpić łącznie. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę w każdym wypadku nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Taka też sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie.

Strony umowy o pracę w przedmiotowej sprawie nie miały zamiaru wywołać skutków prawnych jakie wiążą się z zawarciem umowy o pracę, tj. nie chciały powstania zobowiązania w którym pracownica miałaby świadczyć na rzecz pracodawcy pracę, a pracodawca tę pracę przyjmować za wynagrodzeniem. Strony nie tylko nie miały zamiaru realizować postanowień umowy ale także jej nie zrealizowały, a zatem nie istniał pomiędzy nimi stosunek pracy, skoro pracownik pracy nie wykonywał a pracodawca go nie zatrudniał. W takim zaś przypadku nie mógł powstać tytuł ubezpieczenia, pod którym odwołująca została zgłoszona. Zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego następuje wówczas jedynie pod pozorem zatrudnienia, a zatem dotyczy osoby, która nie może być uznana za podmiot tego rodzaju ubezpieczenia, ponieważ nie świadczy pracy w ramach stosunku pracy i przez to nie można jej przypisać cech pracownika (por. wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r., II UKN 244/00, OSNP 2002 nr 20, poz. 496).

Stąd wnioskodawczyni D. T. w spornym okresie, stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu. W świetle powyższych rozważań w

pełni zasadna była zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W konsekwencji, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołania.